

In de volgende uren had hij wrokkende, tobvende gedachten. – Waarom was zijn vrouw zo bang voor deze dienst aan de dode? Hij verlangde nu het meest naar reizen en avonturen, maar voor zulke dingen had hij geen tijd en geen geld, hij moest hier blijven werken om zich en de zijnen het hoofd boven water te houden. – Wat moet ik doen in deze toestand? vroeg hij zich af. – Praten met zijn vrouw in een zachte aandoenlijkheid waar zij van hield? Hij zou dan met haar zelfs over het geval kunnen praten, – alles in zedige eerbied voor leven en noodlot. Maar dat was hem niet mogelijk. Hij geloofde ontmoedigd en sarcastisch dat het voor een werkelijke vernieuwing in zijn leven wat laat was geworden. Maar het kon toch zijn, – er ging hem in dat opzicht plotseling een licht op, – dat hij de dingen anders kon aanvatten. Het leven, bij ogenblikken zoiets als een dolk, kon hij zo vastgrijpen dat het met de punt naar binnen gericht was!

Het ei van Columbus overigens, zei hij bij zichzelf. Maar zijn symboliek trof hem en hij was verbaasd dat de hartstochtelijke bevrediging van deze eenvoudige idee hem niet eerder bereikt had. Hij had zich dan de afmattende scènes thuis kunnen besparen.

Terwijl hij nog overlegde of hij 's avonds in Amsterdam zou blijven of naar huis teruggaan werd er geklopt en Johanna kwam het kantoor binnen. Hij ontving haar verrast doch ontstemd, hij was er zeker van dat zij in dit geval van geen nut kon zijn. De reis hier naar toe, de gewichtigheid om tussenpersoon te willen zijn, had haar erg geagiteerd, haar lippen trilden eer ze begon te praten. Zij zag er nu onvriendelijk en erg volwassen uit en hij voelde zich gereserveerd als tegenover een vreemde.

‘Het is zoo ellendig . . .’, begon ze.

‘Hoe is 't nu tuis?’ viel hij haar manend en kalmerend in de rede.

Zij wachtte even, zei dan met moeite: ‘Moeder houdt zich wel goed.’ Dan zweeg ze weer, tot hij vriendelijker begon: ‘Ja . . .’

‘Wat?’ vroeg zij angstig en teneergeslagen.

‘Heb je hier werkelijk een zending te vervullen?’

Ze richtte zich wat op en dwong zich nu kalm en overredend te praten. Ze zei spoedig: ‘Je moest naar een psychiater gaan. Dat heeft moeder ook gezegd.’

‘Nee,’ antwoordde hij gedwongen-rustig. ‘Ik ben zoo gezond als 't kan. – Ik ben tenminste zoo gezond als iemand zijn kan in mijn omstandigheden. – Als je moeder soms eens ging? Want dat is het zwakke punt, ik kan haar misschien niet helpen.’

Johanna was blijven staan en leunde op de rug van een stoel, scheen zich te bedenken en zei dan onzeker: ‘Ik zal het moeder zeggen.’ Ze draalde nog, liet dan de stoel los en wou heengaan. Maar voor ze de deur van 't kantoor bereikte kwam Lies met een vaartje naar binnen stuiven.